

Міністерство освіти і науки України

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра прикладної лінгвістики (№ 703)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

(підпис)

доц. В. В. Рижкова
(ініціали та прізвище)

«13» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістика української мови

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 035 «Філологія»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Прикладна лінгвістика
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Робочу програму введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: Медведь О. В., кандидат філол. наук, доцент

Робочу програму вибіркової навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики (№ 703)

Протокол № 11 від « 13 » червня 2023 р.

Завідувач кафедри канд. філол. наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

В. В. Рижкова
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти за ОП
«Прикладна лінгвістика»

(підпис)

Є. С. Байцур
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність, спеціалізація), рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів: 1-й семестр – 3	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Вибіркова навчальна дисципліна
	Спеціальність 035 «Філологія»	
Кількість модулів: 1-й семестр – 1	Освітня програма «Прикладна лінгвістика»	Навчальний рік
Кількість змістових: 1-й семестр – 2		2023 / 2024
Індивідуальне завдання – не передбачено		Семестр
Загальна кількість годин:		
1-й семестр – 48/90		1-й
		Лекції *
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: 1-й семестр: аудиторних – 3 самостійної роботи здобувача – 2...5	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	1-й – 1 година
		Практичні, семінарські *
		1-й – 2 години
		Самостійна робота
		1-й – 42 години
		Вид контролю
		1-й – модульний контроль, залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 48/42;

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Стилістика української мови» полягає в тому, щоб ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами і практичними прийомами стилістичної ідентифікації текстів різних жанрів.

Завдання – ознайомлення з основними поняттями теоретичної та функціональної стилістики; набуття навичок практичної роботи з текстами різних стилів і жанрів; підвищення загального рівня професійної та мовної культури.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.

ЗК 10. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). Здатність до збирання, аналізу, систематизації мовних фактів, інтерпретації та перекладу тексту; здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями, лінгвістичними та перекладознавчими методами для проведення самостійних досліджень у галузі прикладної лінгвістики.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Міждисциплінарні зв'язки: загальне мовознавство, англійська мова, німецька мова.

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 1.1.

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретична та практична стилістика сучасної української мови. Офіційно-діловий і науковий стилі сучасної української літературної мови.

Тема 1. Стилiстика як напрям сучасного мовознавства.

Теоретична та практична стилістика як напрямки сучасного мовознавства. Поняття «функціональний стиль». Вивчення функціональних різновидів мови в українській лінгвістичній традиції.

Історія світової стилістики.

Тема 2. Стилiстична диференціяція сучасної української літературної мови.

Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Публіцистичний стиль сучасної української літературної мови. Художній стиль сучасної української літературної мови. Розмовно-побутовий стиль сучасної української літературної мови.

Тема 3. Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови.

Жанрова система офіційно-ділового стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів офіційно-ділового стилю сучасної української літературної мови.

Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми офіційно-ділового стилю (загальний огляд).

Тема 4. Науковий стиль сучасної української літературної мови.

Змістові та структурні особливості наукового стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів наукового стилю сучасної української літературної мови.

Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми наукового стилю (загальний огляд).

Модульна контрольна робота №1

Змістовий модуль 2. Публіцистичний, художній і розмовно-побутовий стилі сучасної української літературної мови.

Тема 5. Публіцистичний стиль сучасної української літературної мови.

Жанри публіцистичного стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів сучасної україномовної публіцистики.

Суспільно-політична лексика сучасної української літературної мови.

Мова реклами.

Тема 6. Художній стиль сучасної української літературної мови.

Роди й жанри художнього тексту. Стилiсові особливості прозових і віршованих художніх текстів. Образність як складова виразності. Типологія засобів образності художніх текстів.

Тема 7. Епістолярний і конфесійний стилі сучасної української літературної мови.

Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми епістолярного й конфесійного стилів (загальний огляд).

Тема 8. Розмовно-побутовий стиль сучасної української літературної мови.

Змістові та структурні особливості розмовного стилю сучасної української літературної мови.

Модульна контрольна робота №2

4. Структура навчальної дисципліни

Семестр 1.1.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Теоретична та практична стилістика як напрями сучасного світового мовознавства.					
Тема 1. Стилiстика як напрям сучасного мовознавства. Теоретична та практична стилістика як напрямки сучасного мовознавства. Поняття «функціональний стиль». Вивчення функціональних різновидів мови в українській лінгвістичній традиції. Історія світової стилістики.	11	2	4	-	5
Тема 2. Стилiстична диференціяція сучасної української літературної мови. Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Публіцистичний стиль сучасної української літературної мови. Художній стиль сучасної української літературної мови. Розмовно-побутовий стиль сучасної української літературної мови.	11	2	4	-	5
Тема 3. Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови. Жанрова система офіційно-ділового стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів офіційно-ділового стилю сучасної української літературної мови. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми офіційно-ділового стилю (загальний огляд).	11	2	4	-	5
Тема 4. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Змістові та структурні особливості наукового стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів наукового стилю сучасної української літературної	12	2	4	-	6

мови. Модульна контрольна робота №1					
Разом за змістовий модуль 1	45	8	16	-	21
Змістовий модуль 2.					
Тема 5. Публіцистичний стиль сучасної української літературної мови. Жанри публіцистичного стилю сучасної української літературної мови. Мовні риси текстів сучасної україномовної публіцистики. Суспільно-політична лексика сучасної української літературної мови. Мова реклами.	11	2	4	-	5
Тема 6. Художній стиль сучасної української літературної мови. Роди й жанри художнього тексту. Сильові особливості прозових і віршованих художніх текстів. Образність як складова виразності. Типологія засобів образності художніх текстів.	11	2	4	-	5
Тема 7. Епістолярний і конфесійний стилі сучасної української літературної мови. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми епістолярного й конфесійного стилів (загальний огляд).	11	2	4	-	5
Тема 8. Розмовно-побутовий стиль сучасної української літературної мови. Змістові та структурні особливості розмовного стилю сучасної української літературної мови. Модульна контрольна робота №2	12	2	4	-	6
Разом за змістовий модуль 2	45	8	16	-	21
Разом за курс	90	16	32		42

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

**6. Теми практичних занять
Семестр 1.1.**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1,2	Тема 1. Вивчення функціональних різновидів мови в українській лінгвістичній традиції.	4
3,4	Тема 2. Стилiстична диференціяція сучасної української літературної мови.	4
5,6	Тема 3. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми офіційно-ділового стилю (загальний огляд).	4
7,8	Тема 4. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми наукового стилю (загальний огляд). Модульна контрольна робота № 1.	4
9,10	Тема 5. Суспільно-політична лексика сучасної української літературної мови.	4
11,12	Тема 6. Стилiсові особливості прозових і віршованих художніх текстів.	4
13,14	Тема 7. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми епістолярного й конфесійного стилів (загальний огляд).	4
15,16	Тема 8. Змістові та структурні особливості розмовного стилю сучасної української літературної мови. Модульна контрольна робота № 2.	4
	Разом	32

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
	Разом	

**8. Самостійна робота
Семестр 1.1.**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Джерела (базова, допоміжна)
1	Тема 2. Стилiстична диференціяція сучасної української літературної мови.	5	[1]
2	Тема 3. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми офіційно-ділового стилю (загальний огляд).	5	[2]
3	Тема 4. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми наукового стилю (загальний огляд). Модульна контрольна робота № 1.	5	[2]
4	Тема 5. Суспільно-політична лексика сучасної української літературної мови.	6	[3]
5	Тема 6. Стилiсові особливості прозових і віршованих художніх текстів.	5	[3]
6	Тема 7. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми епістолярного й конфесійного стилів (загальний огляд).	5	[5]

7	Тема 8. Змістові та структурні особливості розмовного стилю сучасної української літературної мови. Модульна контрольна робота № 2.	5	[5]
8	Тема 2. Стилiстична диференціяція сучасної української літературної мови.	6	[5]
	Разом	42	

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

11. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

12. Методи контролю та рейтингова оцінка за дисципліною

12.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних завдань.	0...12	1	0...12
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовий модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	8	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних завдань.	0...12	1	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Загальна активність	0...4		0...4
За семестр			0...100

Залік проводиться у вигляді тестування. Тест складається з 16 питань закритого типу (за правильну відповідь на одне питання здобувач отримує 5 балів) та двох питань відкритого типу (максимальна кількість балів за відповідь на одне питання – 10).

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної

добросовісності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну добросовісність.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки. Здобувач повинен знати:

- теоретичний матеріал у межах пройдених тем;
- правила дотримання усталених мовних норм (зокрема стилістичних) усної й писемної літературної мови в подальшій професійній діяльності та побутовому спілкуванні;
- особливості укладання й оформлення текстів різних функціональних сфер і жанрів;
- аналіз різних рівнів структурної організації текстів, визначення їх формальних і змістових недоліків і оптимального виправлення їх.

Здобувач повинен уміти:

- укладати й оформляти тексти різних функціональних сфер і жанрів;
- визначати й виправляти формальні й змістові недоліки текстів.

12.3 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати практичні заняття.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні стилістичні норми сучасної української літературної мови. Відпрацювати практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь-які питання щодо стилістичних норм сучасної української літературної мови. Відпрацювати всі практичні заняття.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Навчально-методичний комплекс дисципліни розміщений за адресою:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&discipline_search=yes&combiningAND=1&theme_cond=all_theme&is_ttp=0&knmz_doc_type_list=0&qualificationlevel_list=0&search_fld=&discipline_list=0&department_list=0&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=27489&sillabus_list=0&responsibility_fld=&action=subscribe&list_id=1&email

і включає в себе наступні *обов'язкові складові*:

- робочу програму дисципліни;
- методичні рекомендації для самостійної підготовки здобувачів з навчальної дисципліни;
- методичні рекомендації з написання МКР;
- питання для контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів.

14. Рекомендована література

Базова

1. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посібник-практикум / Г.Л. Вознюк та ін. Львів : Вид. Львівської політехніки, 2020. 324 с.
2. Пентилюк М. І. Культура мовлення і стилістика. Харків: Ранок, 2016. Ч. I. 100 с.; Пентилюк М. І. Культура мовлення і стилістика. Харків: Ранок, 2016. Ч. 2. 100 с.

Допоміжна

1. Бибик С. П., Єрмоленко С. Я., Коць Т. А. та ін. Літературна норма і мовна практика: монографія / за ред. С. Я. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.
2. Стилiстика української мови: навчально-методичний посiбник / упорядники: А. С. Попович, Л. М. Марчук ; за ред. А. С. Попович. Кам'янець-Подiльський : Кам'янець-Подiльський нацiональний унiверситет iменi Iвана Огiєнка, 2017. 172 с.
<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/601>
3. Коломiєць I. I. Стилiстика української мови: навчально-методичний посiбник для студентiв факультету української фiлологiї. Умань: ПП Жовтий, 2011. 146 с.
4. Конторчук Г. Стилiстика сучасної української мови: практичний курс: навчальний посiбник для студентiв вищих навчальних закладiв. Житомир: Рута, 2012. 219 с.
5. Шевченко Л. I., Шулінова Л. В. Стилiстика української лiтературної мови: функцiональна дiагностика тексту : навч. посiб. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2012. 350 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Лiнгвiстичний портал з української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mova.info.
2. Український правопис [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
4. Словники он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rozum.org.ua.
5. Словники України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>.
6. Електронні версії словників термінографічної серії. – Режим доступу : tc.terminology.lp.edu.ua/ZIP/Ter- «СловоСвіт» [Електронний ресурс].
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovnyk.net>.
8. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://krym.linux.org.ua>.
10. Українська мова : Енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>.